

[Jytte Andersen]

sætter regeringen forslag om valgret til kommunale råd, og spørgsmålet om valgret til folketinget er, som ministeren har nævnt, i modstrid med den nugældende grundlov, idet valgret til folketinget er tilknyttet dansk statsborgerskab.

Som det er fremgået af mine bemærkninger, er der elementer i beslutningsforslaget, som den socialdemokratiske gruppe er positivt indstillet over for, og som også regeringen arbejder for at få fremmet. Da forslaget i sit indhold som helhed er mere vidtgående, end vi finder rimeligt, vil den socialdemokratiske gruppe ikke kunne støtte det.

Bertel Haarder (V):

Da mit partis ordfører i denne sag, fru Mette Madsen, ikke kan være til stede, og da den, der skulle have talt på hendes vegne, sidder i formandsstolen, skal jeg på begge vegne knytte følgende kommentarer til dette beslutningsforslag.

Begge de punkter, som forslaget vedrører, dvs. udvisningsreglerne og valgretten, har jo allerede været genstand for behandling under det foregående punkt, og jeg skal blot her gentage, at venstre, hvad udvisningsreglerne angår, vil afvente de rapporter og lovforslag, som indenrigsministeren har bebudet, hvorefter vi vil tage stilling til eventuelle ændringer. Det gælder både det materielle retlige, dvs. reglerens indhold, og det formelle, dvs. proceduren for udvisningssagerne.

Med hensyn til valgretten er der også bebudet et lovforslag fra indenrigsministeren, og som det fremgik under den foregående debat, er det venstres holdning, at den kommunale valgret nok bør udvides, men kun på basis af gensidighed og inden for De europæiske Fællesskaber. Vi går ikke ind for at ændre grundloven, så der kan ske en udvidelse af valgretten til folketinget. Den mener vi stadig skal følge statsborgerskabet.

Hagen Hagensen (KF):

Den debat, der har været om redegørelsen, har jo stort set også berørt punkterne i det forslag, vi nu har til drøftelse, og jeg skal for mit vedkommende blot sige, at vi ikke kan tilslutte os punkterne 1 og 2. Jeg synes, justitsministeren sagde det udmærket på denne måde: at give en ubetinget ret kan man ikke. Det vil vi heller ikke være med til.

Hvad angår spørgsmålet om udvisningen og formen derfor, har jeg tidligere givet til kende, at jeg ville finde det rimeligt, om der blev en prøvelse ved en domstol eller en domstolslignende instans. Jeg siger det ikke blot af hensyn til dem, der skal udvises. Jeg siger det også af hensyn til dem, der skal behandle sagerne. Det kan være en god ting, at det er en domstol, der prøver sagen. Jeg mener til gengæld, at der kun kan være tale om domstolsprøvelse ved én instans.

Vedrørende valgretten kan jeg ganske henholde mig til, hvad mit partis ordfører gjorde gældende under redegørelsesdebatten, blot med én tilføjelse, som vi så kan vende tilbage til under udvalgsarbejdet. Jeg har set – og jeg har sagt det før også fra talerstolen her – hvordan man i Sverige må instruere dem, der ikke mestrer landets sprog, så de kan udøve valgretten, og jeg beder om, når vi når til udvalgsarbejdet, at måtte få fremskaffet eksemplarer af de 17 udgaver af et Anders And-lignende blad, hvori man med tegninger og underlige gerninger har måttet prøve at vise de pågældende, hvad det er, de skal udøve, nemlig valgret. Jeg tror, det vil være særdeles godt, om vi ser på det. Det er ikke så ligetil at klare dette spørgsmål. Man skal høre til landet og forstå dets forhold på en helt anden måde, end man kan gøre rent umiddelbart efter kortere tids ophold. Af den grund kan vi ikke gå med til, at valgretten skal indføres, heller ikke i kommunal regie, og jeg må mene, at det ligger helt uden for det muliges grænser, at vi af den årsag skulle til at prøve at ændre vores grundlov. Dermed skal jeg stort set afvise det fremsatte forslag.

Knud Lind (FP):

En hel del af det, som står i dette beslutningsforslag nr. B 3, har jo været diskuteret under redegørelsen. Jeg kan sige med det samme på fremskridtspartiets vegne, at det bliver et tordnende nej til dette makværk, og det håber jeg hr. Wilhjelm m. fl. forstår.

Man har tidligere i debatten talt om, at man ville have klarere regler m.v. Man behøver bare at læse i dette makværk, hvori man siger:

»Udlændingeloven ændres, således at udvisning henholdsvis nægtelse af forlænget opholds- og arbejdstilladelse ikke kan ske, når indvandreren har fast bopæl her i landet